

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Eksjö gymnasium

Läsåret 2025-2026

Inriktning: Trivsel, trygghet och studiero

Innehållsförteckning

Inledning	3
Vision	3
Framtagande	3
Ansvarsfördelning	3
Tillgänglighet och förankring	4
Utvärdering av föregående års plan	4
Mål och utvärdering	4
Insats 1 – Våld i relationer	4
Insats 2 – Sex- och relationer	5
Insats 3 – Klasskontrakt	5
Sammanfattande utvärdering av läsåret:	6
Främjande insatser under läsåret 2025-2026	6
Inriktning	6
Mål och insatser läsåret 25/26	6
Insats 1 – Våld i relationer	6
Insats 2 – Sex- och relationer	7
Insats 3 – Kompetensutveckling personal	7
Övriga främjande insatser	7
Mentor, mentorstid och utvecklingssamtal	7
Programråd	8
Elevskyddsombud	8
Relationsskapande arbetssätt	8
Utvärdering och uppföljning	8
Rutin vid inkommen misstanke om kränkning eller diskriminering	8
Skyldighet att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling	8
Ansvarsfördelning vid inkommen misstanke om diskriminering/kränkning	9
Alla medarbetare på Eksjö gymnasium	9
Rektor	9
Gymnasiechef	10
Ärendegång vid misstänkt kränkning/diskriminering	10
Bilaga 1	11
Definitioner och begrepp	11
Diskrimineringsgrunderna	11
Kränkande behandling	11

Inledning

Vision

På Eksjö gymnasium respekterar vi varandra, både elever och personal. Vi tolererar varandras olikheter och ser dessa som en styrka. På Eksjö gymnasium ger vi varandra möjlighet att utvecklas som människa utifrån egna förutsättningar och det råder nolltolerans mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. All personal på Eksjö gymnasium har därför ett ansvar att reagera och uppmärksamma kränkande beteende eller bemötande. Det förebyggande värdegrundsarbetet ska genomsyra all daglig verksamhet.

Framtagande

I enlighet med Skollagen (6 kap. 8 §) utarbetar varje skola varje år en plan mot kränkande behandling och diskriminering. Syftet med planen är att beskriva både det främjande arbetet för att motverka kränkningar samt beskriva vilka rutiner och ansvarsfördelning som finns på skolan om någon elev känner sig utsatt för alla former av diskriminering eller kränkande behandling. Planen grundar sig på två lagar: Skollagen 2010:800, 6 kap och Diskrimineringslagen 2008:567 kap 1-3. Definitioner och begrepp finns beskrivna i bilaga 1.

På Eksjö gymnasium leds arbetet med planen mot diskriminering och kränkande behandling av skolans LIAM-grupp. LIAM står för likabehandling och antimobbning och gruppen leds av rektor och förstelärare. I gruppen ingår även kuratorer och två lärare på skolan. Det är LIAM-gruppens ansvar att årligen ta fram planen mot diskriminering och kränkande behandling och se till att denna implementeras i verksamheten. Gruppen arbetar förebyggande och främjande med insatser under läsårets gång och träffas var tredje vecka för att kontinuerligt planera och utvärdera de insatser som görs och som behöver göras. LIAM-gruppen samverkar också med skolans elevråd för att göra eleverna delaktiga i och få inflytande över arbetet.

Ansvarsfördelning

Rektor ansvarar för att:

- Se till att personal, elever och vårdnadshavare känner till att diskriminering eller kränkande behandling inte är tillåten i verksamheten.
- Vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för diskriminering eller kränkande behandling på skolan snarast anmäla detta till huvudmannen.
- Leda, utreda och fördela ansvaret av pågående diskriminering- eller kränkingsärenden.

LIAM-gruppen ansvarar för att:

- Det sker ett aktivt och förebyggande arbete för att motverka diskriminering och kränkande behandling på skolan.
- Årligen utvärdera planen mot diskriminering och kränkande behandling och upprätta en ny plan.
- Se till att personal och elever görs delaktiga i de insatser som planeras för året och att de ges möjlighet till kontinuerlig utvärdering.
- Samverkan med elevrådet upprättas.

EHT-teamet ansvara för att:

- Samordna arbetet kring kränkningsärenden.
- Vid behov stötta pågående utredningar.

Personalen ansvarar för att:

- Ha ett gott bemötande och inte utsätta elever och kollegor för kränkningar.
- Aktivt arbeta och bidra till det förebyggande och främjande arbetet för att skapa en trygg skolmiljö.
- Omedelbart rapportera till skolledningen om de får kännedom om eller själva upplever att någon på skolan utsatts för diskriminering eller kränkande behandling.
- Agera direkt om diskriminering eller kränkande behandling på skolan sker i ens närhet, sätta stopp och tydligt markera att detta inte är acceptabelt.
- Vid behov delta i utredningen av kränkningsärenden.

Det är elevernas ansvar att:

- Visa respekt för varandra och inte utsätta varandra för kränkande behandling.
- Berätta för någon vuxen på skolan om de får kännedom om att någon blivit utsatt för diskriminering eller kränkande behandling.
- Delta aktivt i de insatser som genomförs på skolan och utvärdera dessa i efterhand.

Tillgänglighet och förankring

Eksjö gymnasiums plan mot diskriminering och kränkande behandling finns tillgänglig på gymnasiets hemsida och på lärplattformen It's learning. Planen förankras på följande vis:

- **All personal** får i början av ett nytt läsår en genomgång av Eksjö gymnasiums plan mot diskriminering och kränkande behandling av skolledningen/förstelärare. Personalen får dessutom fokuserad information om årshjulet och de främjande insatser som sker under läsåret.
- **Mentorer** ansvarar för att under läsårets inledande mentorstider informera **elever** om vårt främjande arbete mot diskriminering och kränkande behandling. Dessutom ansvarar mentorer för att informera mentorselever inför läsårets temaveckor.
- **Vårdnadshavare** informeras om planen vid föräldramöte under september månad i årskurs 1 av respektive mentor.

Utvärdering av föregående års plan

Läsåret 2024-2025 hade vi på Eksjö gymnasium inriktningen ”Trygghet, trivsel och studiero”. Nedan följer våra mål och insatser från föregående läsår samt en utvärdering av dessa.

Mål och utvärdering

Insats 1 – Våld i relationer

Mål: Insats 1 – Våld i relationer

Elever i åk 1 samt IM-programmet på Eksjö gymnasium ska ha kunskap om vad Barnkonventionen innebär och även förståelse för FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna.

Utvärdering:

88 % av eleverna anser att de har stärkts i sin kunskap om vad de mänskliga rättigheterna innebär. 83 % av eleverna upplever att de under lektionen har lärt sig något nytt och 95% av eleverna upplever att de har fått kunskap om olika typer av våld. 82 % av eleverna anser att de scenarion

som användes under lektionen var givande att diskutera. 86% av eleverna upplevde att filmerna som visades under temalektionen var givande. Slutsatsen var att 97% av eleverna tyckte att insats 1 var ganska eller mycket bra.

Flera elever önskade mindre tid till film och mer tid att diskutera, fler fallbeskrivningar och utveckla diskussionsfrågor. Ett citat från utvärderingen beskriver att eleven vill ha ” Mer information om vad man ska göra om man är i sådana relationer. Hur man kan ta sig ur på säkraste sätt.”

Insats 2 – Sex- och relationer

Mål:

Alla elever i årskurs 2 på Eksjö gymnasium ska få reflektera kring frågeställningar om sex och sexualitet och hur bilden av sex formas och påverkas. Samtliga elever ska veta vad samtyckeslagen är och få en ökad förståelse för vad samtycke innebär i praktiken.

Utvärdering:

Av 125 svarande så framkommer det att 120 av dessa elever vet vad samtyckeslagen innebär och 112 elever upplever att de under temalektionen fått reflektera kring frågor som handlat om sex och relationer. 26 % av de svarande upplever att filmklippet ”Hur är Hampus i sängen” var mycket bra medan 16% svarade mindre bra.

Flera elever tyckte att filmen har varit lärorik, informativ, konstig och underhållande och gav möjlighet till reflektion. Filmen tar upp tankar och känslor kring ett ämne som många kanske känner igen sig i, men inte vågar prata om. Några uppfattade att filmen mest tog upp killars syn på sex och porr. Insats 2 upplevdes bra men många elever önskar mer information om samtyckeslagen, HBTQ och sunda kärleksrelationer, inte bara samtal om sex.

Insats 3 – Klasskontrakt

Mål:

Alla elever på Eksjö gymnasium ska ha kunskap om vad kränkande behandling innebär samt hur skolan och eleverna ska agera om trakasserier eller kränkningar uppstår. Eleverna ska genom att tillsammans skapa ett klasskontrakt uppnå en högre trivsel, trygghet och studiero.

Utvärdering:

Hela skolan fick under april månad besvara en enkät om klasskontraktets användning och effekt. Det var 158 elever av totalt 570 som besvarade enkäten. Enkäten bestod av tre frågor.

Första frågan:

Har ni använt er av ett klasskontrakt under läsåret? Svaren: Ja: 51%, Nej: 27%, Vet ej: 22%

Andra frågan:

Har klasskontraktet bidragit till en ökad trygghet, trivsel och studiero i er klass? Svaren: Ja: 37%, Nej: 23%, Vet ej: 40%

Tredje frågan var en öppen fråga:

Hur vill du att klasskontraktet ska arbetas med under nästa läsår? Här är några citat som återkommer hos många elever som har besvarat enkäten:

"Att det tas upp fler gånger, speciellt när det inte hålls "

"Uppdatera det nästa år. Prata om det då och då"

"Vet inte "

"Asso det har funkat så bra att vi inte ens tänkt på det sen vi gjorde det "

Summering:

Endast 30% av skolans elever besvarade enkäten, vilket innebär att resultaten kan vara begränsade i sin representativitet.

Av de som svarade på enkäten skriver majoriteten av eleverna att de har använt klasskontraktet, men det finns en betydande andel som är osäkra på dess användning och effekt. För att förbättra klasskontraktets effektivitet föreslår eleverna att det bör tas upp oftare och uppdateras regelbundet om den ska ha någon effekt. Det kan också utläsas från enkätsvaren att de elever som skriver att de går i årskurs tre inte ser behovet av ett klasskontrakt. Därav planeras det inför nästkommande läsår att klasskontraktet läggs som valfritt.

Sammanfattande utvärdering av läsåret:

För att sammanfatta övriga främjande insatser under året så används statistik från den trygghetsenkät som LIAM-gruppen skickade ut i maj månad 2025.

Utav skolans 570 elever svarade 338 elever på enkäten (59%)

Frågan vad gäller trygghet på skolan svarar 97 % av eleverna att de känner sig alltid eller oftast trygga på skolan. 97% av eleverna känner att de alltid har eller oftast har någon att vara med i skolan om hen önskar.

Vad gäller självbestämmande så svarar 333 elever att de bestämmer själva vem de umgås med medan 5 elever gör inte det.

96% av elever upplever att de alltid blir eller oftast blir bra bemötta av personalen på skolan.

Frågan som berör studiero svarar 24% av eleverna att de alltid upplever studiero i skolan, 67% oftast, 10% upplever aldrig eller sällan studiero.

I enkäten ställs även frågor kring kränkningar och där svarar 93% av eleverna att de vet vart de ska vända sig vid en kränkning. 11 % av de svarande eleverna har någon under läsåret blivit utsatt för kränkning.

Sammanfattning:

Majoriteten av eleverna känner sig trygga, har någon att vara med och upplever gott bemötande från personalen. Studiero finns oftast, men vissa elever upplever brister. Få elever har blivit utsatta för kränkningar, men några har blivit det men upplever då att de fått hjälp med att hantera det. 7% svarar att de inte vet vart de ska vända sig om de skulle behöva hjälp. Denna siffra har förbättrats sedan föregående läsår då den låg på 8%.

Mentorstiden är det forum där flest elever upplever att de har möjlighet att påverka sin trygghet och trivsel på skolan.

Främjande insatser under läsåret 2025-2026

Inriktning

Eksjö gymnasiums övergripande mål innebär att öka elevers närvaro på skolan. Årets inriktning i det förebyggande arbetet mot diskriminering och kränkande behandling är ”Trivsel, trygghet och studiero”. När våra elever känner sig trygga och trivs på vår skola ökar förutsättningarna för att de får en högre närvaro.

Mål och insatser läsår 25/26

Insats 1 – Våld i relationer

Mål: Elever i åk 1 samt IM-programmet på Eksjö gymnasium ska ha kunskap om vad Barnkonventionen innebär och även förståelse för FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna.

Insats: LIAM-teamet kommer under vecka 46 hålla i en lektion för samtliga elever i årskurs 1. Lektionen tar sin grund i Barnkonventionen och FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna. Lektionens innehåll behandlar olika former av våld i relationer, så som digitalt, sexuellt, fysiskt, psykiskt och hedersrelaterat våld. Under lektionen kommer eleverna att få diskutera olika case samt se filmklipp från ungarelationer.se. Slutligen kommer eleverna få tips och råd kring vilken hjälp och vilket stöd skolan och andra myndigheter erbjuder. En utvärdering av lektionen kommer göras i direkt anslutning till att lektionen genomförts. Ett liknande koncept kommer att genomföras på IM-programmet under november månad.

Insats 2 – Sex- och relationer

Mål: Alla elever i årskurs 2 på Eksjö gymnasium ska få reflektera kring frågeställningar om sex och sexualitet och hur bilden av sex formas och påverkas. Samtliga elever ska veta vad samtyckeslagen är och få en ökad förståelse för vad samtycke innebär i praktiken.

Insats:

Under vecka 10 kommer eleverna i årskurs 2 att få ta del av ett lektionspass kring sex- och relationer där dokumentärfilmen *Hur är Hampus i sängen?* (SVT-play) används. Utifrån filmen och olika case diskuteras ämnet. Under veckan försöker vi på skolan att bjuda in olika organisationer och myndigheter som har möjlighet att informera om sina verksamheter utifrån temat. Vi planerar även för en föreläsning under vårterminen kring temat som samtliga elever på skolan får ta del av. Syftet med föreläsningen är dessutom att ge elever kunskap om hur de kan öka och bibehålla sitt psykiska och fysiska välbefinnande.

Insats 3 – Kompetensutveckling personal

Mål: All personal på Eksjö gymnasium ska känna sig trygga med hanteringen av kränkningar och kränkningsärenden. All personal har skyldighet att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling enligt Skollagen 2010:800 kapitel 6.

10 § En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn.

Insats:

All personal får vid inledningen av höstterminen en genomgång av Eksjö gymnasiums plan mot diskriminering och kränkande behandling av rektor/förstelärare där även DraftIT anmälningar tas upp, vart den finns och hur den ska fyllas i.

Personalen kommer att få information från skolkuratorerna samt förstelärare om hur samtal kan genomföras kring kränkningar samt öva på att hålla i dessa samtal.

Under dagordningen på mentorsgruppsmöten finns det en stående punkt ”trygghet, trivsel och studiero” där gruppen kan lyfta eventuella kränkningsärenden. Under denna punkt finns det också möjlighet att diskutera hur trygghet, trivsel och studiero ska uppnås för att förebygga och förhindra kränkningar.

Övriga främjande insatser

Mentor, mentorstid och utvecklingssamtal

Alla elever på Eksjö gymnasium har en tilldelad mentor som har ett helhetsgrepp över elevens mående och studier. Varje vecka träffar eleven sin mentor under klassens mentorstid där elevens

arbetsmiljö diskuteras. Under mentorstiden har eleverna cirka en gång i månaden klassråd där frågor kring arbetsmiljö lyfts upp. En gång per termin erbjuds alla elever ett utvecklingssamtal med sin mentor.

Varje månad skickas det ut ett brev från LIAM-gruppen (likabehandling och antimobbing) där det står beskrivet uppdrag som ska göras under mentorstiderna som har kopplingar till trivsel, trygghet och studiero.

Programråd

Varje termin träffar rektor för de olika programmen två representanter från varje program och årskurs för att diskutera trivsel och andra arbetsmiljörelaterade frågor.

Elevskyddsombud

I varje klass finns det två elevskyddsombud som årligen genomgår en utbildning och träffas med rektor en gång per termin.

Relationsskapande arbetssätt

På Eksjö gymnasium arbetar vi mycket med goda relationer till våra elever då vår erfarenhet är att detta leder till en ökad trygghet. Vi har en del aktiviteter och arbeten i gång för att arbeta främjande för goda relationer. För det första har en stor del av lärarna tagit del av kompetensutveckling inom området relationellt ledarskap i klassrummet. För det andra har vi gemensamma aktivitetsdagar på skolan i form av uppstartsdagar, programdag och klassens dag där eleverna umgås i olika konstellationer. Slutligen har alla lärare i årskurs 1 en klassrumsplacering för eleverna under sina lektioner. Det är den undervisande läraren som bestämmer placeringen och det är även läraren som skapar grupper inför eventuella grupparbeten. Med stöd i forskningen och genom beprövad erfarenhet är detta ett koncept för att skapa ett tryggare klassrumsklimat.

Utvärdering och uppföljning

Efter insatserna sker en utvärdering i form av en enkät som besvaras direkt efter temalektionen. Under höstterminen genomförs Eksjö kommuns skolenkät vars resultat är en del av skolans fortsatta trygghetsarbete. Vecka 15-18 genomför LIAM en egen trygghetsenkät som riktar sig till samtliga elever på skolan och utvärderar årets inriktning trivsel, trygghet och studiero. Lärarna får tillsammans reflektera över hur arbetet med PDK:n har fungerat under året utifrån utvärderingsfrågor till mentorsgrupp under slutet av vårterminen.

Rutin vid inkommen misstanke om kränkning eller diskriminering

Skyldighet att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling

I Skollagen 2010:800 kapitel 6 finns följande att läsa:

10 § En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn.

En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen.

Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att

förhindra kränkande behandling i framtiden. Första stycket första och andra meningarna ska tillämpas på motsvarande sätt om ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen (2008:567).

Ansvarsfördelning vid inkommen misstanke om diskriminering/kränkning

Alla medarbetare på Eksjö gymnasium

Mellan elever

- Alla medarbetare ansvarar för att händelser där elever anser sig ha upplevt diskriminering, trakasserier eller en kränkande behandling ska dokumenteras och skyndsamt (**samma dag**) anmälas till rektor. Detta görs via systemet DraftIt. Till DraftIt kommer man antingen via Eksjö kommuns e-tjänst "Kränkande behandling barn/elev – anmälan" alternativt via följande länk:
[Kränkande behandling barn/elev - anmälan - Eksjö kommun \(eksjo.se\)](https://eksjo.se/krankande-behandling-barn-elev-anmalan)
- Som personal är man skyldig att delta i ett ärende om rektor så beslutar. Det kan handla om att bistå i utredningsdelen eller i åtgärds- eller uppföljningsdelen. Rektor har möjlighet att delegera dokumentationsansvaret i DraftIt till en medarbetare. Det kan vara medlem i Elevhälsoteamet men skulle också kunna vara mentor eller personal som känner inblandad(e) elev(er) alternativt personal med specifikt trygghetsansvar på skolan.

Mellan elev - personal

- Den som får kännedom om att ett barn eller en elev har blivit utsatt för diskriminering eller kränkande behandling av vuxen informerar rektor. Enligt HR avdelningen skall anmälan göras i systemet Draft-IT, även om det handlar om misstanke att personal utsatt elev. Det som rör eleven skall där sedan dokumenteras, medan information och åtgärder rörande personal dokumenteras i systemet Novi av rektor.

Rektor

Mellan elev-elev

- Ansvarar för att kommunens och skolans rutin för att anmäla och utreda diskriminering, trakasserier och kränkande behandling följs och är känd av personal, elever och vårdnadshavare på hela Eksjö gymnasium.
- Ansvarar för att skyndsamt se till att anmälan eventuellt kompletteras och sedan ser till att utredningen påbörjas.
- Ansvarar för att se till att beslut fattas om den inkomna anmälan efter utredningens färdigställande anses vara diskriminering/kränkande behandling
- Ansvarar för att åtgärder vidtas om diskriminering eller kränkning konstaterats och att dessa följs upp till dess att diskrimineringen eller kränkningarna upphör.
- Ansvarar för att alla steg dokumenteras på ett rättssäkert och lättförståeligt sätt i DraftIt

Mellan elev – personal

- Rektor ansvarar för att en utredning av händelsen görs och att en plan upprättas. Gymnasiechef, HR-avdelning och skyddsombud informeras.
- Samtal för att inhämta information sker med elev och vårdnadshavare.
- Den vuxne som har utsatt eleven kallas till samtal med rektor och gymnasiechef
- Beroende på ärendets art vidtas de åtgärder som är lämpliga.
- Rektor utvärderar och följer upp ärendet med den utsatte samt den vuxne.
- Information till vårdnadshavare/myndig elev sker kontinuerligt under ärendets gång.
- Rektor ansvarar för att dokumentation av ärendet sker och att det arkiveras.(se ovan)

Gymnasiechef

- Ansvarar för att rutinerna förankras hos övriga rektorer på Eksjö gymnasium och att dessa följs upp.
- Ansvarar för att återrapportera ett ärende utifall skolchefen eller Barn- och utbildningsnämnden så önskar.

Ärendegång vid misstänkt kränkning/diskriminering

1. Den personal på Eksjö gymnasium som blir **vittne** till någon form av handling som kan misstänkas vara trakasserier eller kränkande behandling avbryter omgående det som sker. Personalen gör därefter en kränkningsanmälan i DraftIt senast samma dag.
2. Den personal som på **annat sätt får kännedom** om en misstänkt kränkande behandling gör en kränkningsanmälan via DraftIt senast samma dag. Det kan handla om kontakt från skolkompisar, föräldrar, utomstående som hör av sig via t.ex. mail, besök eller telefon.
3. Rektor och Gymnasiechef får via automatiskt mail från DraftIt vetskap om att en kränkningsanmälan inkommit i DraftIt.
4. Rektor ansvarar för att alla händelser skyndsamt utreds, berörda parter informeras och att lämpliga åtgärder vidtas. Utredningen, beslut om det var kränkning/diskriminering, åtgärder, uppföljning samt slutförandet av ärendet dokumenteras helt i DraftIt.

Gången i DraftIt är: a) Anmälan b) Utredning c) Beslut om det var diskriminering/kränkning d) Åtgärder e) Uppföljning f) Avslut alternativt nya åtgärder och uppföljning till dess att diskrimineringen/kränkningarna upphör.

Bilaga 1

Definitioner och begrepp

I Diskrimineringslagen definieras sju diskrimineringsgrunder. Skolan har en särskild skyldighet att se till att ingen elev på skolan blir illa behandlad eller får sämre villkor än andra mot bakgrund av dessa faktorer.

Diskrimineringsgrunderna

- **Kön:** att någon är kvinna eller man
- **Könsöverskridande identitet eller uttryck:** att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön
- **Etnisk tillhörighet:** nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande
- **Religion eller annan trosuppfattning:** religion eller en annan trosuppfattning, exempelvis muslimer, kristna, buddister och ateister
- **Funktionsnedsättning:** varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå
- **Sexuell läggning:** homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning
- **Ålder:** uppnådd levnadslängd

Kränkande behandling

Diskriminering och kränkningar kan se mycket olika ut och behandlas delvis olika i lagen utifrån bakgrund till kränkningen och vem som kränkt och blir kränkt. Följande former av kränkande behandling brukar man skilja mellan:

- **Direkt diskriminering:** att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.
- **Indirekt diskriminering:** att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön, viss könsöverskridande identitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, visst funktionsnedsättning, viss sexuell läggning eller viss ålder, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet.
- **Bristande tillgänglighet:** att en person med funktionsnedsättning missgynnas genom att sådana åtgärder för tillgänglighet inte har vidtagits för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning som är skäliga utifrån krav på tillgänglighet i lag och annan författning, och med hänsyn till ekonomiska och praktiska förutsättningar, andra omständigheter av betydelse.
- **Trakasserier:** ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.
- **Sexuella trakasserier:** ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet.

- **Annan kränkande behandling:** ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen (2008:567) kränker ett barns eller en elevs värdighet. Kränkande behandling kan till exempel vara om någon skickar elaka mail eller sms, filmar någon utan dennes medgivande och lägger ut på nätet, om någon upprepade gånger blir retad för något, om någon inte får vara med de andra samt olika former av våld såsom slag, sparkar, knuffar och hot. Om kränkningar sker flera gånger brukar det ibland beskrivas som mobbning.